

PANITIKAN **NG** **PILIPINAS**

BINAGONG EDISYON

**Jose Villa Panganiban
Consuelo T. Panganiban
Genoveva E. Matute
Corazon E. Kabigting**

TALAN NG MGA NILALAMAN

Paunang Salita

Kabanata I. Sanligan ng Pag-aaral	1-6
Ano ang Panitikan?	1
Anyo ng Panitikan	1
Mga Impluwensiya ng Panitikan	2
Ang Panitikang Filipino	3
Bakit Dapat Pag-aralan ang Panitikang Filipino?	4
Mga Bahagi ng Panitikang Filipino	4
Katangian ng Bawat Panahon	5
Mga Kaaralan	5
Kabanata II. Mga Katutubong Panitikan	
Bago Pumasok ang Impluwensiya ng Kanluran	7
Dalawang Bahagi ng Matandang Panitikan ...	7
Kaligirang Pangkasaysayan ng Kapanahunan ng mga Alamat	7
Mga Katangian ng Kapanahunan ng mga Alamat	9
Mga Bulong	10
Mga Alamat sa Pagkalikha ng Daigdig	11
Mga Kaaralan	14
Kaligirang Pangkasaysayang Ukol sa Kapanahunan ng mga Epiko	15
Mga Katangian ng Kapanahunan ng mga Epiko	17
Ang Alibata	17
Ang mga Epiko Bago Dumating ang Kastila ..	18
Epiko ng mga Ipugaw	18
Ang "Darangan" ng mga Moro	20
Ang "Bidasari"	23
Mga Epiko ng mga Bisaya	26

Ang Epiko ng mga Tagalog	27
Ang Epiko ng mga Bikol	27
Ang Epiko ng mga Iloko	28
Pedro Bukaneg	29
"Biag ni Lam-ang"	29
Ang "Tuwaang" ng mga Bagobo	30
Mga Iba pang Epiko	33
Mga Unang Dula	33
Bugtungan, Talinghaga, Palaisipan	34
Mga Unang Tula	36
Mga Unang Awiting Bayan	39
Mga Awiting Panrelihiyon	45
Mga Kuwentong Bayan	47
Mga Kaaralan	51
Kabanata III. Panitikan sa Ilalim ng Krus	
at Espada ng Espanya	53-84
Ang Saklaw ng Panahon	53
Mga Pangyayaring Pangkasaysayan	53
Mga Katangiang Pampanitikan ng Panahon ..	55
Mga Impluwensiya ng Kastila	
sa Panitikang Filipino	56
Dalawang Unang Aklat	57
Ang "Barlaan at Josaphat"	57
Pari Miguel Lucio Bustamante	57
Ang "Pasyon"	58
Ang mga Kumedyang o Moro-Moro	59
Ang "Urbana at Feliza"	60
Ang mga Dalit kay Maria	62
Mga Unang Tulang Tagalog	63
Ang Unang "Tunay" na Makata	64
Ang "Arte Poetico Tagalo"	65
Ang "Dung-aw"	66
Mga Kantahing Bayan	67
Ang mga "Kurido"	70
Ang mga "Awit"	71
Francisco Baltazar	72
Ang Tayo ni Balagtas sa Panitikang Filipino .	73
Mga Akda ni Balagtas	73
Ang "Plorante at Laura"	76
Ang "Karagatan"	78
Ang "Duplo"	79

Ang "Karilyo"	80
Ang "Senakulo"	80
Ang "Tibag"	81
Ang "Sarsuwela"	81
Mga Kaaralan	82
Kabanata IV. Panitikan sa Pagkagising ng Damdaming Makabayan	85-97
Kaligirang Pangkasaysayan	85
Mga Hangarin ng "Kilusang Propaganda"	86
Ang mga "Propagandista"	87
Ang mga Akda ni Rizal	87
"Sa Aking mga Kabata"	89
"Kundiman"	89
Mula sa "Liham sa mga Babaing Taga-Malolos"	90
Marcelo H. del Pilar	92
Mga Akda ni del Pilar	92
Graciano Lopez Jaena	96
Pascual H. Poblete	97
Mariano Ponce	97
Kabanata V. Panitikan ng Paghihimagsik at Patuloy na Pakikipaglaban	98-110
Panitikan ng Himagsikan	98
Andres Bonifacio	98
"Katapusang Hibik ng Pilipinas"	101
"Pag-ibig sa Tinubuang Lupa"	102
Emilio Jacinto	105
"Kartilya ng Katipunan"	105
Apolinario Mabini	106
"Ang Tunay na Sampung Utos"	107
Mga Kaaralan	109
Kabanata VI. Panitikan sa Ilalim ng Pananakop ng Amerika; ng Makasariling Pamahalaan ng mga Pilipino	111-153
Kaligirang Pangkasaysayan	111
Panitikang Makabayan	112
Mga Diwang Kalakaran	113
Ang Panulatang Tagalog	113
Ang Tulang Tagalog	114
Lope K. Santos	115

“Manggagawa”	159
Teodoro A. Agoncillo	160
“Republikang Basahan”	160
Manuel Principe Bautista	162
“Diwang Pilipino”	162
Alejandro G. Abadilla	162
“Ako ang Daigdig”	163
Amado V. Hernandez	166
“Isang Dipang Langit”	167
Teo S. Baylen	168
“Tinig ng Darating”	168
“Obertura ng Agos”	169
“Sampung Yungib na Pastulan”	171
Virgilio S. Almario (Rio Alma)	171
“Gising Na, Bidasari”	172
C.C. Marquez, Jr.	173
“Ebokusyon”	173
Federico Licsi Espino, Jr.	174
Rolando S. Tinio	175
“Mahabang Kuwento”	176
Gloria Villaraza-Guzman	177
Mula sa Timpalak-Palanca	179
Teo T. Antonio	181
“Babang-Luksa”	181
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang Palanca sa Tula	182
Mga Kaaralan	192
Maikling Katha	195-238
“Tata Selo,” Rogelio R. Sikat	197
“Syeyring” Jun Cruz Reyes	205
Piling Maikling Kathang Nagwagi ng Gantimpalang Palanca (1982-1986)	218
1989-1991	218
“Ugat” Maikling Katha ni Genoveva Edroza-Matute	220
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang Palanca sa Maikling Katha	225
Mga Kaaralan	238
Dula	239-268
“Huling Kahilingan” Benjamin P. Pascual	240

"Saang Papunta ang Paruparo," Rogelio R. Sikat	241
"Sinag sa Karimlan" Dionisio S. Salazar	244
Dulang Satiriko	245
"Kuwentong Kutsero: Ang Pulubi" Epifanio G. Matute	246
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang Palanca sa Dulang Iisahing Yugto	249
Mga Kabataang Manunulat ng Dula	260
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang Palanca sa Dulang May Tatlong Yugto...	261
Mga Kaaralan	266
Dulang Pampelikula	268
Sanaysay	269
"Laging May Bituin," Gemiliano Pineda	269
"Amerikanisasyon ng Isang Pilipino" Ponciano B.P. Pineda	271
"Sanaysaging," Epifanio G. Matute	273
Mga Piling Sanaysay na Nagwagi ng Gantimpalang Palanca (1979-1986)	278
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang Palanca sa Sanaysay	279
Mga Kaaralan	284
Nobela	285
Lazaro Francisco	286
Mga Iba Pang Nobelista	286
Edgardo M. Reyes	287
"Gusali"	287
"Silang mga Anak-Pawis"	288
"Laging Luksa ang Estero"	289
"Walang Pasko sa Sunog-Apog"	289
Amado V. Hernandez	290
Ang Nobela sa Timpalak-Palanca (1980-1993)	292
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang Palanca sa Nobela	293
Iba Pang Genre ng Panitikan na Sinakop ng Palanca	296
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang	

Palanca sa Maikling Kuwentong	
Pambata	296
Talaan ng mga Nagwagi ng Gantimpalang	
Palanca sa Dulang Pantelebisyon	298
Ngayon (1994)... at ang Hinaharap... ..	299
Mga Bagong Ani (1990-1994)	300
Samantala... ..	302
Mga Kaaralan	303
Talasanggunian	305-311